

VIZUÁLIS KULTÚRA

6 évfolyamos helyi tanterv

A-B. osztály

Célok és feladatok

A vizuális nevelés legfőbb célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a látható világ jelenségeinek, a vizuális művészeti alkotásoknak árnyaltabb értelmezéséhez és megítéléséhez. A tantárgy így nemcsak a képző- és iparművészet területeinek a feldolgozásával foglalkozik tehát, hanem tartalmi közé emeli a vizuális jelenségek, közlések olyan köznapi formáinak vizsgálatát is, mint a tömegkommunikáció vizuális megjelenései, a legújabb elektronikus médiumokhoz kapcsolódó jelenségek és az épített, alakított környezet. A képzőművészet, vizuális kommunikáció, tárgy- és környezetkultúra a vizuális kultúra tantárgynak olyan részterületei, amelyeknek a tartalmi végigkísérik a közoktatásban a vizuális nevelést, ám a különböző iskolaszakaszokban különböző módon kapnak hangsúlyt. Ezek a részterületek azonban a legfontosabb tartalmakat biztosítják csupán a fejlesztéshez, de hatékony fejlesztés csakis komplex feladatokban, egymással összefüggő feladatsorokban értelmezhető. A tantárgy oktatása tevékenység-, illetve gyakorlatközpontú, ahol alapvető fontosságú a játékos-kreatív szemlélet, illetve hogy a tantárgy tartalmainak feldolgozása komplex, folyamatorientált megközelítésben történjen, így a projektmódszer eszközét is felhasználja a tanítás-tanulás folyamatában.

A NAT fejlesztési feladatainak alapján a vizuális kultúra tantárgy gyakorlati tevékenységeinek fontos célja az érzéki tapasztalás, a környezettel való közvetlen kapcsolat fenntartása, erősítése, ezáltal a közvetlen tapasztalatszerzés, az anyagokkal való érintkezés, az érzékelés érzékenységének fokozása. További cél tudatosítani az érzékelés különböző formáinak (például látás, hallás, kinetikus érzékelés) kapcsolatát, amely a számítógépes környezet bevonásával képes egy újabb, „más minőségű” intermediális szemléletet is kialakítani. A fejlesztés átfogó célja segíteni a tanulókat abban, hogy képesek legyenek az őket érő hatalmas mennyiségű képi információt, számtalan spontán vizuális hatást minél magasabb szinten, kritikusan feldolgozni, a megfelelő szelekciót elvégezni, értelmezni, továbbá ezzel kapcsolatos önálló véleményt megfogalmazni. Illetve segíteni a művészi és köznapi vizuális közlések pontos értelmezését, továbbá fokozni az alkotómunka során a vizuális közlés és kifejezés árnyalt megjelenítését. A vizuális nevelés kiemelt fontosságú feladata a kreativitás működtetése, illetve fejlesztése, a kreatív képességek kibontakoztatása. Nagy hangsúlyt kap a kreatív problémamegoldás folyamatának és módszereinek tudatosítása, mélyítése. A fejlesztés célja az örömteli, élményt nyújtó, a személyes megnyilvánulásnak legnagyobb teret

engedő alkotótevékenység megszerettetése, ezáltal a motiváció fokozása, egy szélesebb értelemben vett alkotó magatartás kialakítása. Cél továbbá a problémamegoldó képesség erősítése, hisz a feladatok önálló megoldása bizonyos rutinok, készségek kialakításával kezdődik, majd az egyre önállóbban végzett tevékenységeken keresztül jut el a projektfeladatok önálló megoldásáig. A tanulók önismeretének, önkritikájának, önértékelésének fejlesztése kritikai szemléletmód kialakításával a gyakorlati tevékenységeken keresztül valósul meg, amelyek mindegyike – eredeti céljától függetlenül is – személyiségfejlesztő hatású. Motiváló hatásuk mellett segítik az érzelmi gazdagodást, az empátia, az intuíció fejlesztését, az önálló ízlés, a belső igényesség kialakulását, az önértékelés és önismeret kialakulása révén pedig a céltudatos önszabályozást.

Mindezekről függetlenül a vizuális kultúra tanításának fontos alapelve azonban, hogy a művészeti nevelés valójában művészettel nevelésként értelmezendő, hisz a közoktatásban a művészet nem lehet célja, csupán eszköze a nevelésnek, azaz egy közismereti tárgy közvetlen feladata nem lehet a „művészképzés”.

A fenti célok és szemlélet megvalósítását segíti a kerettanterv, amely konkrét módszertani segítséget nem biztosít, hisz ez nem feladata, de a fejlesztési követelmények részletezésével teszi konkrétabbá az elvárható fejlesztés irányát. A kerettanterv – némileg eltérően a NAT kompetenciafejlesztő kiindulópontjától – a vizuális kultúra részterületei szerint („**Kifejezés, képzőművészet**”, „**Vizuális kommunikáció**”, „**Tárgy- és környezetkultúra**”) szervezi a fejlesztés követelményeit. Az említett részterületeket további tematikai egységekre bontja, és ezeken belül fogalmazza meg a fejlesztés követelményeit, amelyekhez két évfolyamra ajánlott óraszámokat is feltüntet. Természetesen sem a tematikai egységek, sem a tematikai egységekbe foglalt tantervi követelmények sorrendje nem jelez semmiféle időrendi sorrendet vagy logikai kapcsolatot, illetve egy-egy fejlesztési követelmény nem azonos egy-egy tanóra tananyagával. Az optimális tartalomtervezés a különböző tartalmi egységek követelményeit összekapcsolja a tanórán, azaz a helyi tantervkészítés, még inkább a tanmenet-összeállítás folyamán a tematikai egységeket rugalmasan kell kezelni, a tanulásszervezés felépítésének logikáját követve felhasználni, az adott évfolyamra ajánlott óraszám figyelembevételével.

Szükséges tanulói segédletek

tankönyv, ajánlott irodalom,
könyvtár
web
audió-vizuális eszközök
számítógép
DVD
CD

A tanulói munka értékelése

A vizuális kultúra elsajátítása speciális készségeire, képességeire épülő, hatékony és segítő-motiváló ellenőrzés és értékelés, amely személyre szabott és nem uniformizált.

Az értékelés többféle tevékenység alapján történik.

Mindig ösztönző, motiváló és fejlesztő, vagyis lehetővé teszi a változtatást.

A diák folyamatos visszajelzéseket kap.

Az osztályzás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is.

Lényeges a kölcsönösség is. Nemcsak a tanár értékeli a diák munkáját, hanem lehetőséget ad arra, hogy mindez fordítva is megtörténhessen.

Feedback

Tantárgyi specialitások:

Kreativitás, alkotóképesség mérése egyéni mérlegelés alapján.

Vizuális jelenségek értelmezésének és létrehozásának képessége és azok mérése egyéni mérlegelés alapján.

Általános és speciális művészeti tájékozottság mérése.

Gyakorlati feladatok, otthoni munkák, házi dolgozatok, prezentációk értékelése.

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Óraszámok és választott kerettantervek

Évfolyam	7.	8.	9.	10.	11.	12.
A-B	<u>1óra</u>	<u>1 óra</u>	<u>1 óra</u>	<u>1 óra</u>	<u>1 óra</u> <u>Művészetek</u>	<u>Fakultáció</u>

Helyi tanterv A-B osztály**7. évfolyam****Éves óraszám: 36 óra**

1. Témakör címe:	Óraszám:
Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	7 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése, kifejező feldolgozása színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, fotókollázs/montázs, pasztell, vegyes technika), különböző színérzet (pl. hideg, meleg), illetve különböző ábrázolási rendszerek (pl. perspektíva, axonometria) használatával. – Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) vizuálisan értelmezhető megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben, időben (pl. zene hangulatát kifejező festészeti vagy plasztikai megjelenítéssel, talált tárgyakból készített installációval, fotókollázs technikával). – Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. színesből fekete-fehér vagy monokróm megjelenítés, sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék).	<p>Magyar nyelv és irodalom: Verbális közlésformák, a műelemzés verbális módszerei.</p> <p>Ének-zene: A zenei és vizuális élmények kapcsolata. Zenei kompozíció.</p> <p>Dráma és tánc: jelenetek, mozgások, összetett mediális művészeti hatások.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>2. Témakör címe:</p> <p>Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése</p>	<p>Óraszám:</p> <p>11 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, stílusirányzatok (különösen a 20. század irányzatai) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség, mű célja: pl. mágia, megörökítés, provokálás, tanítás) szerint. – Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, szorongás) a kortárs irányzatok példáinak felhasználásával (pl. fotóalapú, kinetikus, installációs, environment, performansz/eseményművészet) – Képek, látványok, médiaszövegek, események (pl. műalkotások, fotók, filmek, élmények, álmok, közösségi alkalmak) önálló elemzése a vizuális közlés köznapi és művészi formáinak megkülönböztetésével, illetve az elemzés eredményének, a következtetéseknek a bemutatása szöveggel és képekkel (pl. szöveg és illusztráció kapcsolatok létrehozása a szemléltetés érdekében). 	<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: Időmeghatározás. Művészeti korstílusok és irányzatok kötődése a társadalmi, kulturális háttérhez. Társadalmi témák vizuális megjelenítése.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: a művészeti ágak mellérendelt viszonyai.</p> <p>Ének-zene: művészettörténeti és zenetörténeti összefüggések.</p> <p>Informatika: Internetes művészeti portálok használata. Digitális prezentációk készítése.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

---

3. Témakör címe: Vizuális kommunikáció Magyarázó képek/rajzok	Óraszám: 4 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Pontosan értelmezhető információközlések képes és rajzos használati utasítások megfogalmazásával, kivitelezésével (pl. kitalált, „képtelen tárgyról”) a különféle jelentésmódok, ábrázolások megfigyelésének céljával. – Nem vizuális természetű információk érzékletes megjelenítése egyezményes jelzések használatával (pl. grafikonon, diagramon), és/vagy saját jelzésrendszer alkalmazásával, a jelentésváltozatok megfelelő működésének tudatosítása érdekében.	<p>Magyar nyelv és irodalom:</p> <p>Szöveg és kép viszonya. Nyelvi és nem nyelvi kódok mindennapi közlési helyzetekben.</p> <p>Meggyőző kommunikáció. Ábrák, képek, illusztrációk kapcsolata a szöveggel.</p> <p>Szó szerinti és metaforikus jelentés.</p> <p>Matematika:</p> <p>Rajzolt, illetve tárgyi jelek értelmezése. Rendszeralkotás: elemek elrendezése különféle szempontok szerint. Rendszerezést segítő eszközök (fadiagram, útdiagram, táblázatok).</p> <p>Földrajz:</p> <p>A mindennapi környezetben előforduló jelek, jelzések, a jelekből álló információhoz kapcsolódó kommunikáció.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

---

4. Témakör címe: Vizuális kommunikáció Mozgóképi közlés	Óraszám: 6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – A mozgóképek működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldás érdekében – A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése, majd kreatív alkalmazása összetettebb feladat kapcsán (pl. story-board, kamerába vágott videoanyag készítése megadott fogalomból vagy fotográfiákból kiindulva), mely a médium sajátos (nyelvi) működésének felismerését célozza meg.	<p>Mozgóképkultúra és médiaismeret: A történet felépítése, tér-idő szervezés. Verbális tartalmak képi vagy audiovizuális adaptációja.</p> <p>Dráma és tánc: cselekmény, jelenet, feszültség, konfliktus, fordulópont; díszlet, jelmez, kellék, fény- és hanghatások.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: elbeszélő, cselekmény, epizód, helyszín, szereplő, leírás, párbeszéd, jellemzés; szerkezet, a cselekményt alkotó elemek, fordulatok, jelenet, konfliktus, feszültség, tetőpont, fordulópont.</p> <p>Informatika: Egyszerű animációk. A hagyományos médiumok modern megjelenési formái.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Témakör címe: A profilnak megfelelő, tanár szerinti szabad választás	Óraszám: 8 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok

A továbbhaladás feltétele

Az évfolyam profiljához tartozó ismeretek és fejlesztési követelmények legalább elégséges szinten való elsajátítása.

Helyi tanterv A-B osztály

8. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

<p>5. Témakör címe:</p> <p>Vizuális kommunikáció Montázs</p>	<p>Óraszám:</p> <p>4 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egészé szervezése új információközlés, alkotás létrehozása, különféle technikával megvalósított konkrét feladatmegoldás (pl. fotókollázs, vagy „montázs-film” meglévő, „talált” mozgóképi részletek „összeszerelésével”) érdekében. – A mozgóképi (tér-idő) szerkesztés jelentőségének, a montázs néhány alaptípusának felismerése, összehasonlítása konkrét rövidfilmek, illetve játékfilmrészletek (pl. Gaál István: <i>Pályamunkások</i>, Rodriguez: <i>Desperado</i>, Lang: <i>M – Egy város keresi a gyilkost</i>) elemzése, összehasonlítása kapcsán. 	<p>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</p> <p>A tér-idő szervezés eszközei. Audiovizuális szöveg létrehozása online források alapján. A mozgóképi ábrázolás legfontosabb eszközei. A történetmondás felépítése.</p> <p>Dráma és tánc:</p> <p>ellentét és párhuzam, a feszültségteremtés eszközei.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom:</p> <p>a kompozíció meghatározó elemei; különböző nézőpontú elbeszélés; cselekmény, epizód, helyszín, szereplő, leírás, párbeszéd, jellemzés; szerkezet, a cselekményt alkotó elemek; ismétlés, fokozás, párhuzam, ellentét; metaforikus jelentés; allegória, szimbólum; szórakoztató irodalom, filmes feldolgozások.</p> <p>Informatika:</p> <p>Egyszerű animációk. A hagyományos médiumok modern megjelenési formái.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>6. Témakör címe:</p> <p>Vizuális kommunikáció Vizuális kommunikációs formák</p>	<p>Óraszám:</p> <p>5 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulságaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással). – A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása, összehasonlítása a különféle vizuális kifejező eszközök, médiumok tudatosítása érdekében. 	<p>Mozgóképkultúra és médiaismeret: Verbális tartalmak képi vagy audiovizuális adaptációja.</p> <p>Képi, illetve audiovizuális kifejező eszközök. A kommunikáció történetének alapfordulatai. A tömegkommunikáció természete.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: Nyelvi és nem nyelvi kódok, mindennapi közlési helyzetek. A nyomtatott és az elektronikus szövegek jellemzői. Gyakori szövegtípusok (pl. médiaszövegek). Ábrák, képek, illusztrációk kapcsolata a szöveggel. Információhordozók természete, kommunikációs funkcióival és kultúrájával (pl. vizuális, audiovizuális, elektronikus).</p> <p>Informatika: Multimédiás dokumentumok elemei. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák.</p> <p>Kommunikációs médiumok és szerepük. A hagyományos médiumok modern megjelenési formái.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

---

7. Témakör címe: Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete	Óraszám: 2 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok
A mozgóképi közlés kettős természetének, azaz egyszerre ábrázoló és reprodukáló alaptulajdonságának megtapasztalása és tudatosítása (pl. mobiltelefonnal rögzített képek vagy híradórészletek tanulmányozása alapján). A dokumentum és a fikció fogalmának magyarázata konkrét példákon keresztül (pl. Buñuel: <i>Föld kenyér nélkül</i> , Tarr Béla: <i>Hotel Magnezit</i>).	Mozgóképkultúra és médiaismeret: Verbális tartalmak képi vagy audiovizuális adaptációja. Képi, illetve audiovizuális kifejező eszközök. A kommunikáció történetének alapfordulatai. A tömegkommunikáció természete. Magyar nyelv és irodalom; ének-zene; dráma és tánc: az elbeszélő, előadó kifejezési szándékának szubjektív nézőpontja.

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>8. Témakör címe:</p> <p>Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei</p> <p>A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban</p>	<p>Óraszám:</p> <p>3 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Mozgóképi szövegek (pl. filmetűdök, reklámok, klipek, előzetesek, animációs filmek) megfigyelése és elemzése annak tudatosítása céljából, hogy melyek a figyelemirányítás, kiemelés eszközei (legfontosabb motívumok ismétlése, közelkép, fény/szín, zenei hangsúlyok, kameramozgások, váltakozó beállítások tempója). – Napilapok, magazinok, hírportálok, címlapok és belső oldalak rendjének megfigyelése, a nyomtatott és online sajtó szövegeinek megkonstruálása során alkalmazott fontosabb figyelemvezető, kiemelő eljárások tudatosítása érdekében (pl. címrend, betűméret, tipográfia, szín és folthatások, tördelés, írott szöveg és képi illusztráció viszonya, képaláírás, linkek, felnyíló/futó ablakok, hang-és képanyagok).	<p>Magyar nyelv és irodalom; ének-zene; dráma és tánc; vizuális kultúra:</p> <p>a hangsúlyozás, nyomatékosítás eszközei a társművészetekben.</p> <p>Informatika:</p> <p>a hagyományos médiumok modern megjelenési formáinak megismerése, alkalmazása.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>9. Témakör címe:</p> <p>Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei</p> <p>A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban</p>	<p>Óraszám:</p> <p>2 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – A filmkép jelenidejűségének megtapasztalása, felismerése és a montázs alapfunkcióinak azonosítása a mozgóképi ábrázolásban (pl. a cselekmény folyamatosságának és ritmusának megteremtése, a mozgóképi szöveg jellemző terének és idejének létrehozása, jelentésalkotás) kreatív gyakorlatok kapcsán (pl. egyszerű történés vagy történet tervezése és felvétele „kamerába vágott” technikával), az alapvető montázstípusok és megoldások kipróbálása érdekében (pl. lineáris, párhuzamos montázs, flashback, flash forward). – Művészeti példák (pl. képzőművészet, fotó, irodalom, zene) összevetésével a montázshatás általánosabb, emberi gondolkodást és kifejezést jellemző értelmének tanulmányozása. 	<p>Informatika:</p> <p>Digitális képek jellemzőinek megismerése (pl. méret, szín, színmélység, kontraszt), minőségének javítása. Képszerkesztő program használata. Műveletek képekkel, képszerkesztés, képvágás. Montázs készítése.</p> <p>Digitális hangformátumok megismerése. Az egyes formátumok közötti átalakítás elvégzése.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom; ének-zene; dráma és tánc; vizuális kultúra: időbeli és térbeli változások kifejezései különböző eszközökkel.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>10. Témakör címe:</p> <p>Tárgy- és környezetkultúra</p> <p>Tervezett, alakított környezet</p>	<p>Óraszám:</p> <p>9 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Tárgytervezés (pl. öltözékkiegészítő, csomagolás), tárgyalkotás (pl. saját amulett, egyszerű eszköz) a vizuális felmérésből, megismerésből származó elemző tapasztalatok (pl. rajzos felmérés) alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével. Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. poló a toleranciáért) – Épületek, tárgyak átalakítása, áttervezése meghatározott célok vagy más funkció betöltése (pl. használati tárgyból személyes tárgy) – Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével (pl. alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervezés (pl. tárgy, környezet) megjelenítése szerkesztéssel és szabadkézi rajzban. – Az önálló tervezési, tárgyalkotó folyamat dokumentálása az ötlettől a kivitelezésig. – A környezettudatos élet lehetőségeinek összegyűjtése a közvetlen környezetben. 	<p>Matematika:</p> <p>Síkbeli és térbeli alakzatok. Vetületi ábrázolás.</p> <p>Technika, életvitel és gyakorlat:</p> <p>Szükségletek és igények elemzése, tevékenységhez szükséges információk kiválasztása, tervezés, műveleti sorrend betartása, eszközhasználat. Lakókörnyezet-életmód. Tárgyak, szerkezetek, rendeltetés.</p> <p>Biológia-egészségtan:</p> <p>Minőségi tulajdonságok megkülönböztetése.</p> <p>Környezet fogalma. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák felismerése. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság.</p> <p>Földrajz:</p> <p>védett hazai és nemzetközi természeti értékek.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>11. Témakör címe:</p> <p>Tárgy- és környezetkultúra</p> <p>Az épített környezet története</p>	<p>Óraszám:</p> <p>10 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást vagy a földrajzi elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint (pl. anyaghasználat, szerkezet- funkció). – Az építészet történetében megjelenő alapvető térszervezést és tömegalakítást (pl. alaprajztípusok, alátámasztó elemek, térlefedések) szolgáló építészeti megjelenések összegzése a fontosabb építészettörténeti példák alapján. – Legalább egy, közvetlen tapasztalatok útján megismerhető néprajzi tájegység (pl. Tiszántúl – pl. Jászság, Bodrogek) tárgykultúrájának (pl. épület, öltözék, használati tárgy) elemző vizsgálata és legfontosabb jegyei alapján megkülönböztetése más tárgycsoportoktól. <p>Skanzen látogatás</p>	<p>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</p> <p>épületek, használati és dísz tárgyak megfigyelése.</p> <p>Hon- és népismeret:</p> <p>Néprajzi tájegységek, nemzetiségek. Hagyományos paraszti tárgykultúra.</p> <p>Földrajz:</p> <p>A természeti környezet és a kultúra összefüggései. Magyarország és a Kárpát-medence földrajza, kulturális régiók.</p> <p>Technika, életvitel és gyakorlat:</p> <p>lakókörnyezet és életmód; tárgyak, szerkezetek rendeltetése.</p> <p>Ének-zene:</p> <p>népdalok, hangszeres népzene.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Témakör címe: A profilnak megfelelő, tanár szerinti szabad választás	Óraszám: 8 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok

A továbbhaladás feltétele

Az évfolyam profiljához tartozó ismeretek és fejlesztési követelmények legalább elégséges szinten való elsajátítása.

Helyi tanterv A-B osztály

9. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

<p>12. Témakör címe: Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése</p>	<p>Óraszám: 8 óra</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben, időben (pl. zene hangulatát kifejező festészeti vagy plasztikai megjelenítéssel, talált tárgyakból készített installációval, fotókollázs technikával). Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. színesből fekete-fehér vagy monokróm megjelenítés, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel). – Látvány megjelenítése egyénileg választott sajátos szándék (pl. kiemelés, figyelemirányítás) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek sajátos változtatásával (pl. sajátos nézőpont, aránytorzítás, formaredukció). – Stílusirányzatok (pl. kubizmus, expresszionizmus, op-art) formai, technikai megoldásainak az adott célnak megfelelő (pl. érzelmek kifejezése nem figuratív megjelenítéssel, látható dolgok megjelenítésének leegyszerűsítése) alkalmazása saját, kifejező szándékú alkotásokban. – Különböző színekkel (pl. telített, derített, tört, hideg, meleg színek) hangulati hatás elérése a látvány kifejező megjelenítése érdekében (pl. feszültség, nyugalom). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Irodalmi szöveg értelmezése. Szöveg és kép kapcsolata.</p> <p><i>Matematika:</i> Síkbeli és térbeli alakzatok. Transzformációk. Matematikai összefüggések (pl. aranymetszés).</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenei befogadó élmények.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> jelenetek, táncmozgások, összetett mediális hatások élményének feldolgozása.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógép felhasználó szintű alkalmazása.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

13. Témakör címe: Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése	Óraszám: 12 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Tematikus ábrázolások elemzése a művészetben (pl. emberábrázolás, térábrázolás, mozgásábrázolás), legfontosabb változások lényegének kiemelése és összegzése a különböző művészettörténelmi korszakokban. – Művészettörténelmi korszakok (pl. ókor, korakeresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével. – A századforduló irányzatainak (pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) összegzése, a hasonlóságok és a legfontosabb megkülönböztető jegyek kiemelésével. – Kortárs művészeti megoldások (pl. intermediális megjelenítés, eseményművészet) feldolgozása: gyűjtés, elemzés, értelmezés és az eredmények bemutatása adott vagy önállóan választott társadalmi probléma feldolgozása kapcsán (pl. kirekesztés, megkülönböztetés, környezetszennyezés, szegénység). 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> stílusirányzatok, stíluskorszakok irodalmi jellemzői, képzőművészeti párhuzamok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Művészettörténelmi és zenetörténelmi összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

14. Témakör címe: Vizuális kommunikáció Kép és szöveg	Óraszám: 8 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Összetettebb vizuális közlés megvalósítása kép és szöveg együttes, összefonódó használatával (pl. saját készítésű fotó-önarckép stílusbeli átalakítása megfelelő szoftverhasználattal, majd a képhez – a tartalmat módosító – szöveg társítása, grafikai kivitelezése) elsősorban a jelentésmódosulások tudatosításának céljával. – Kreatív tervezés, kivitelezés szöveg és kép (egyenrangú) egymás mellé rendelésével (pl. művészkönyv vegyes technika alkalmazásával és/vagy számítógép használatával, megadott témából kiindulva) a különféle jelentésrétegek új minőségének megvalósítása céljából. – Vizuális közlés szöveggel és képpel a médiaipar területéhez kapcsolódóan (pl. televíziós műsorrend írása különféle szempontok alapján, majd műsor-újságoldal tervezése, összeállítása képekkel kiegészítve, internet- és megfelelő szoftverhasználattal). A vizuális és szöveges üzenet külön-külön és együttes jelentésváltozásának megértése, összetettebb kommunikációs szituációban. 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> a médiaipar működése, műsorgyártás.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Ábrák, képek, illusztrációk kapcsolata a szöveggel. Csoportos, nyilvános és tömegkommunikáció sajátosságai. Vizuális kommunikáció. A számítógépes szövegvilág; az elektronikus tömegkommunikáció.</p> <p><i>Informatika:</i> Információk és a közlési cél. A médiumok, közléstípusok tartalmi megbízhatósága, esztétikai értéke.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

15. Témakör címe: Vizuális kommunikáció Tömegkommunikációs eszközök	Óraszám: 8 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – A tömegműediumok alaptulajdonságainak, hordozóinak (pl. újság, DVD), intézményeinek, csatornáinak és funkcióinak (pl. hírközlés, szórakoztatás, reklám) csoportosítása, elemzése rendszerező feladatok megoldásán keresztül. – A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság viszonyának feltárása (pl. helyzetgyakorlatok segítségével, videokamerával rögzítve) a tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak elmélyültebb ismerete és megértése érdekében. – A tömegkommunikáció egy jellegzetes, a képet a szöveggel együtt alkalmazó médiumának értelmezése kreatív gyakorlathoz kötődően (pl. moziplakát, közérdekű üzenetet közvetítő plakát készítése internetről letöltött film, képek felhasználásával) az összetettebb vizuális közlés alkotó megvalósítása céljából. – A tv-reklám és a videoklip sajátosságainak elemzése különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípiák, eredeti megoldások, célközönség) a valóságképesség, a hatásmechanizmus problémakörének felismerése, tudatosítása érdekében. 	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> Tömegtájékoztatás. Médiaipar működése. Kultúra és tömegkultúra, jelenségek a médiában. Virtuális valóság. Sztereotípiák, reprezentáció. Műfajfilm, szerzői film. A reklám hatásmechanizmusa. Valóságábrázolás és hitelesség, valóságképesség, virtuális valóság. A figyelemirányítás, a hangulatteremtés és az értelmezés legfontosabb eszközei.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> Improvizáció. Jellemábrázolás technikák a médiában.</p> <p><i>Ének-zene:</i> populáris zenei stílusok.</p> <p><i>Matematika:</i> rendszeralkotás: elemek elrendezése különféle szempontok szerint, rendszerezést segítő eszközök használata, készítése.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Médiaszövegek jellemzői. A személyközi kommunikáció. Különféle beszédműfajok kommunikációs technikáinak alkalmazása és értékelése hétköznapi kommunikációs helyzetekben, a tömegkommunikációban.</p> <p><i>Fizika:</i> információs és kommunikációs rendszerek felépítése, jelentőségük.</p> <p><i>Informatika:</i> A kommunikációs eszközök hatása a mindennapi életre és a társadalomra. Globális információs társadalom. A fogyasztói viselkedést befolyásoló tényezők.</p>

A továbbhaladás feltétele

Az évfolyam profiljához tartozó ismeretek és fejlesztési követelmények legalább elégséges szinten való elsajátítása.

Helyi tanterv A-B osztály

10. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

<p>16. Témakör címe: Vizuális kommunikáció Tér-idő kifejezése</p>	<p>Óraszám: 8 óra</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>– Megadott (pl. „A ma hősei”, „Élet a településemen”) vagy szabadon választott téma alapján komplex munka, mű tervezése (pl. kép/"fotó"regény, story-board készítése) a legfőbb audiovizuális kifejezési eszközök tudatosítása céljából. A story-board és a képregény műfajának összehasonlítása.</p> <p>– A „látvány-hang-mozgás” hármas egységének kreatív alkalmazása összetettebb (mediális) tartalmú kreatív gyakorlat kapcsán (pl. videoperformansz tervezése és kivitelezése megadott témából kiindulva), majd a produkció elemző-értékelő feldolgozása a szándék és a megvalósítás sikeressége szempontjából.</p>	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A figyelemirányítás, a hangulatteremtés és az értelmezés legfontosabb eszközei. Fényviszonyok, mozgás, szerepjáték hatásmechanizmusa.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> Mozdós kommunikáció, improvizáció adott zene, téma vagy fogalom alapján. Performansz tervezése, kivitelezése. A színházművészet összművészeti sajátosságai, vizuális elemek alkalmazása.</p> <p><i>Ének-zene:</i> a zene szerepe a médiában és a filmművészetben.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Az idő- és térjelölések értelmezése. Elbeszélő, nézőpont, történetmondás, cselekmény, helyszín, szereplő, leírás, párbeszéd, jellemzés, jellem, hőtípus; helyzet, akció, dikció, konfliktus, monológ, dialógus, prolóógus, epilógus, késleltetés, jelenet; néhány alapvető emberi léthelyzet, motívum, metafora, toposz, archetípus.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

17. Témakör címe: Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet	Óraszám: 8 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Ember alkotta objektumok (pl. épületek, építmények) és azok jellemző környezetének (pl. formai kapcsolódás – F. L. Wright: <i>Vízesésház</i>; környezetbe olvadás, álcázás – camouflaze jelenség) elemző vizsgálata, értelmezése és összehasonlítása (pl. formai és/vagy szinkapcsolódás, anyaghasználat szerint). – Szöveges eszközökkel leírt tárgy, épület vagy téri helyzet pontos megjelenítése vizuális eszközökkel, az adott környezet alapos, pontos megismerése érdekében. – Tárgy- és épülettervezés a közvetlen környezet valós problémáira (pl. iskolai szelektív hulladékgyűjtő, iskolai „dühögő”) a műszaki jellegű ábrázolás legfontosabb sajátosságainak az alkalmazásával (pl. méretezés, vonalfajták, több nézet) szerkesztéssel és szabadkézi rajzban. – Belső terek, tárgyak átalakítása meghatározott célok (pl. közösségi terek intim részeinek kialakítása, hulladék kreatív újrahasznosítása) érdekében. 	<p><i>Matematika:</i> Méretezés. Gondolatmenet követése. Absztrahálás, konkretizálás. Rendszeralkotás: elemek elrendezése adott szempontok szerint.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> lakókörnyezet és természetes élőhelyek.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> Szükségletek és igények elemzése, tevékenységhez szükséges információk kiválasztása, tervezés, műveleti sorrend betartása, eszközhasználat. Lakókörnyezet – életmód.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

---

18. Témakör címe: Tárgy- és környezetkultúra Funkció	Óraszám: 4 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Környezet tervezése, áttervezése más feladat ellátására (pl. munka – pihenés, hétköznapi – ünnepi) vagy több funkció betöltésére (pl. öltözködés és rejtőzködés, közlekedés és pihenés), illetve a tervek elkészítése makett vagy modell formájában. – Funkcionális szempontokat kevésbé érvényesítő fiktív vagy elképzelt terek (pl. labirintus, adott színházi mű díszlete) tervezése és makettezése.	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> Szükségletek és igények elemzése, tevékenységhez szükséges információk kiválasztása, tervezés, műveleti sorrend betartása, eszközhasználat. Lakókörnyezet – életmód.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> Produkciós munka. A színházművészet összművészeti sajátosságai.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> improvizáció, diákszínpadi előadás.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

19. Témakör címe: Tárgy- és környezetkultúra Az épített környezet története	Óraszám: 8 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Az építésztörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika) elemző vizsgálata, összehasonlítása és csoportosítása a legfontosabb építésztörténeti példák alapján. – A divat fogalmának (pl. öltözködés, viselkedésforma, zene, lakberendezés területén) elemző vizsgálata és értelmezése (pl. szubkultúrák viszonya a divathoz) a közvetlen környezetben tapasztalható példákon keresztül. – A hagyományos és a modern társadalmak tárgykészítésének, tárgykultúrájának (pl. öltözet, lakberendezési tárgyak) elemző vizsgálata példák alapján (pl. kézműves technikával készült egyedi tárgy; sorozatgyártásban készült tömegegység; ipari formatervezés eredményeként készült egyedi tárgy), a legfontosabb karakterjegyek alapján azok megkülönböztetése. – A műemlékek, vagy műemlék jellegű épületek helyzetének és esetleges hasznosításának vizsgálata a közvetlen környezetben. – A környezetalakítás fenntarthatóságot szolgáló lehetőségek elemző vizsgálata és értelmezése konkrét példákon keresztül (pl. ökoház). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposz, archetípus állandó és változó jelentésköre.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Biológia-egészségtan; földrajz:</i> Környezet fogalma. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság.</p> <p>Globális társadalmi-gazdasági problémák: fogyasztói szokások, életmód. Fenntarthatóság. Környezet és természetvédelem.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Témakör címe: A profilnak megfelelő, tanár szerinti szabad választás	Óraszám: 8 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok

A továbbhaladás feltétele

Az évfolyam profiljához tartozó ismeretek és fejlesztési követelmények legalább elégséges szinten való elsajátítása.

Helyi tanterv A-B osztály

11. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

<p>20. Témakör címe: Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése</p>	<p>Óraszám: 10 óra</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás). – Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék). – Fogalmak, jelenségek (pl. repülés, víz, kapcsolatok, utánpótlás) komplex vizuális feldolgozása nem a megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnel). – Szöveges és képi elemek képi kompozícióba rendezése (pl. egymás erősítésével) adott vagy tudatosan választott kifejezési szándék érdekében képzőművészeti példák (pl. dadaizmus, kortárs alkotók) alapján. – Mű és környezetének elemző vizsgálata több szempont szerint, konkrét művészeti példák alapján (pl. oltárkép, köztéri szobor, installáció, land-art, street art munka). 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szöveg és kép illusztratív, narratív kapcsolata.</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenei élmény.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> jelenetek, táncmozgások, összetett hatások.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógép felhasználószintű alkalmazása.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

---

21. Témakör címe: Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	Óraszám: 8 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Téri helyzetek megjelenítése különböző ábrázolási rendszerek használatával és transzformálásával (pl. látvány reprodukálása vetületi ábrázolásból perspektivikus vagy axonometrikus megjelenítéssel). – Az önárnyék és a vetett árnyék művészi kifejező elemként történő alkalmazása (pl. megvilágítás megváltoztatásával létrehozott változások megjelenítése grafikai, fotós eszközökkel). – Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében reprodukálása az alkotó munkában.	<i>Matematika:</i> Modellezés, összefüggések megjelenítése. Transzformációk, adott tárgy más nézőpontból való elképzelése.

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

22. Témakör címe: Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Óraszám: 12 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> – Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. – Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben. – Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl. land art, street art). – A divat szélesen értelmezett fogalmának (pl. öltözködés, életforma, lakberendezés) elemző vizsgálata és értelmezése, reflektálva annak társadalmi összefüggéseire is. – A divat és hagyomány kapcsolatának vizuális értelmezése (pl. hagyományos ruhadarab áttervezése, átalakítása, hagyományos díszítmény felhasználásával póló mintatervezés). <p>A kulturális értékmegőrzés (pl. környezet- és műemlékvédelem) lehetőségének vizsgálata, az eredmények képes és szöveges feldolgozása, összegzése különös tekintettel annak felhívó jellegére.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Esztétikai minőségek. Toposzok, archetípusok állandó és változó jelentésköre. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalmi jelenségek értékelése. Társadalmi normák. Technológiai fejlődés. Fogyasztói társadalom.</p> <p><i>Földrajz:</i> Környezet fogalmának értelmezése. Helyi természet- és környezetvédelmi problémák felismerése. Környezettudatos magatartás, fenntarthatóság. Globális társadalmi-gazdasági problémák - fogyasztói szokások, életmód. Fenntarthatóság. Környezet és természetvédelem.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Témakör címe: A profilnak megfelelő, tanár szerinti szabad választás	Óraszám: 6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok

A továbbhaladás feltétele

Az évfolyam profiljához tartozó ismeretek és fejlesztési követelmények legalább elégséges szinten való elsajátítása.

Helyi tanterv A-B osztály

12. évfolyam fakultáció

Éves óraszám: 36 óra

<p>Témakör címe:</p> <p>Kifejezés, képzőművészet A művészi közlés, mű és jelentése</p>	<p>Óraszám:</p> <p>12 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Kortárs társadalmi problémákat bemutató tematikus ábrázolások elemzése a művészetben (pl. elidegenedés, szegénység, erőszak) konkrét példákon keresztül. – A mozgóképi kifejezés eszközeinek (montázs, kameramozgás, képkivágás, nézőpont, világítás, hang és kép kapcsolata) elemzése képzőművészeti példák (pl. video-installáció) alapján. – Vizuális művészeti élmények közvetlen, személyes megtapasztalása (pl. múzeum-, kiállítás-látogatás), az élmények, tapasztalatok szöveges megfogalmazása. – Saját munkákból adott szempontok szerint válogatott anyag (portfólió) összeállítása, a válogatás szempontjainak értelmezése és érvelés a választás mellett. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> globális társadalmi és gazdasági problémák.</p> <p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> a mozgókép alapvető kifejezőeszközei.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Műelemző esszé írása. Könyvtárhasználat. Számítógépes formázás, illusztrálás digitális képfeldolgozó eszközökkel.</p> <p><i>Informatika:</i> Internetes (művészeti) portálok használata. Digitális prezentációk.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

<p>Témakör címe:</p> <p>Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok</p>	<p>Óraszám:</p> <p>18 óra</p>
<p>Ismeretek, fejlesztési követelmények</p>	<p>Lehetséges kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Művészettörténeti korszakok (pl. ókor, korakeresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) műfajokra lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. – Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: életkép a festészetben és a fotóművészetben, portré a szobrászatban és festészetben). – A századforduló irányzatainak (pl. szecesszió, posztimpresszionizmus, impresszionizmus) és a 20. század legfontosabb avantgard irányzatainak (pl. kubizmus, expresszionizmus, dadaizmus, fauvizmus, futurizmus, szürrealizmus) részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. – A 20. század második fele vizuális művészeti irányzatainak konstruktív, expresszív és konceptuális példáinak elemző vizsgálata. – A művészetben használt legfontosabb alkotói technikák (pl. egyedi és sokszorosított grafika, olaj vagy vizes alapú festmény) felismerése, a művészi kifejezésben betöltött szerepének elemzése. – Újmediális művészeti jelenségek konkrét elemző vizsgálata. 	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> korstílusok, irányzatok társadalmi és kulturális háttere.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> korstílusok, stílusirányzatok megnevezései, megkülönböztető jegyei, művészettörténeti párhuzamok. Könyvtárhasználat.</p> <p><i>Ének-zene:</i> Művészet- és zenetörténeti összefüggések (korszakok, stílusok kiemelkedő alkotók, műfajok). Zenei befogadói tapasztalatok.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA 6 ÉVFOLYAMOS HELYI TANTERVE

Összefoglaló témakör címe: A fenti témakörök rendszerezése, összefoglalása és azok reflexiója a vizuális és média kultúrában.	Óraszám: 6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Lehetséges kapcsolódási pontok